

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 31 stycznia 2022 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego

(druk nr 625)

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem ustawy jest przywrócenie regulacji, która została pominięta w noweli procedury cywilnej przyjętej przez Sejm w dniu 2 grudnia 2021 r. Ustawa o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, która pochodziła z przedłożenia senackiego, została uchwalona na skutek uwzględnienia postulatów sformułowanych w indywidualnej petycji i weszła w życie z dniem 10 stycznia 2022 r. Ustawa ta, przez dodanie do ustawy nowelizowanej przepisów art. 829¹–829⁴, uregulowała w sposób zgodny z wymaganiami wynikającymi z art. 31 ust. 3 w zw. z art. 45 ust. 1 oraz art. 64 ust. 1, a także art. 92 ust. 1 Konstytucji kwestie związane ze szczególną ochroną rolnika prowadzącego gospodarstwo rolne w przypadku skierowania egzekucji do należącego do niego majątku.

Wcześniej wskazaną problematykę normowało rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie określenia przedmiotów należących do rolnika prowadzącego gospodarstwo, które nie podlegają egzekucji. Co do zasady postanowienia zawarte w tym rozporządzeniu znalazły odzwierciedlenie w wymienionych przepisach ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (dalej jako „k.p.c.”), aczkolwiek z jednym, dość istotnym wyjątkiem. Mianowicie: ustawodawca nie „przeniósł” do k.p.c. regulacji ujętej w § 5 rozporządzenia. Przepis ten stanowił, że rozporządzenia nie stosuje się w razie równoczesnego skierowania egzekucji do wszystkich nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego prowadzonego przez dłużnika.

Pominięcie przedmiotowego uregulowania jest nie bez znaczenia zarówno dla sektora bankowego, jak i dla samych rolników jako potencjalnych kredytobiorców, a więc klientów banków. Brak możliwości zaspokojenia się przez wierzyciela ze składników majątkowych dłużnika (bo *de facto* taki skutek mogą mieć regulacje k.p.c. w aktualnym kształcie) powoduje, że rolnicy nie będą w stanie pozyskać finansowania prowadzonej działalności. Banki – jako podmioty, które są zobligowane do zabezpieczenia depozytów oraz wyważenia swoich portfeli kredytowych – będą wręcz zmuszone do odrzucania znaczącej większości wniosków o udzielenie kredytów pochodzących od rolników, ponieważ ci ostatni nie będą w stanie przedstawić odpowiedniego zabezpieczenia dla zaciąganych zobowiązań. Stąd też w interesie obu tych grup jest przywrócenie stanu prawnego, jaki w omawianym zakresie obowiązywał przed wejściem w życie wspomnianej ustawy zmieniającej z dnia 2 grudnia 2021 r.

Treść dodawanego art. 829⁵ jest odpowiednikiem § 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie określenia przedmiotów należących do rolnika prowadzącego gospodarstwo, które nie podlegają egzekucji. Tym samym przepis ten będzie wyrażał normę prawną, która została wyeliminowana z systemu prawnego wraz z wejściem w życie powołanej już ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego. W konsekwencji zatem, w przypadku równoczesnego skierowania egzekucji do wszystkich nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego prowadzonego przez dłużnika, wyłączenia spod egzekucji określone w art. 829¹–829⁴ k.p.c. nie będą znajdowały zastosowania (art. 1 ustawy).

Zawarty w art. 2 ustawy przepis przejściowy zakłada, że rozwiązanie przewidziane w art. 829⁵ k.p.c. znajdzie zastosowanie do postępowań egzekucyjnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy.

Ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Senacki projekt ustawy wpłynął do Sejmu w dniu 13 stycznia 2022 r. (druk sejmowy nr 1938). Pierwsze czytanie odbyło się na 47. posiedzeniu Sejmu w dniu 26 stycznia 2022 r., następnie projekt został skierowany w celu rozpatrzenia do sejmowych: Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka.

Komisje wniosły o przyjęcie projektu, proponując jednocześnie poprawkę usuwającą z senackiego przedłożenia zmianę zawartą w art. 2, na mocy której uchylano ust. 3 w art. 6 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne. Przepis przedmiotowego ust. 3 przewiduje, że roszczenia Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa (KOWR) z tytułu wykonania obowiązków gwaranta mogą być zabezpieczone wyłącznie hipoteką wpisaną w księdze wieczystej na pierwszym miejscu. Zapisy ust. 3 w rzeczywistości uniemożliwiały skorzystanie z gwarancji, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. Uzasadniając poprawkę wskazano, że możliwość udzielenia kredytu restrukturyzacyjnego, a tym samym również gwarancji spłaty tego kredytu przez KOWR, zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej istniała do dnia 31 grudnia 2021 r. Podnoszono, że po tej dacie rozwiązania ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne we wskazanym powyżej zakresie nie będą w praktyce funkcjonować. W związku z powyższym proponowana w art. 2 senackiego przedłożenia zmiana nie będzie skutkowałą „odmrożeniem” tego instrumentu wsparcia dla rolników. Konsekwencją poprawki jest zmiana tytułu projektowanej ustawy (druk sejmowy nr 1973).

W trakcie drugiego czytania nie zgłoszono poprawek i niezwłocznie przystąpiono do trzeciego czytania.

Sejm uchwalił ustawę na tym samym 47. posiedzeniu w dniu 27 stycznia 2022 r., w brzmieniu proponowanym przez Komisje.

III. Uwagi szczegółowe

Opiniowana ustawa nie budzi zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym.

Mirosław Reszczyński

Główny legislator